Patrimoni | Redacció | Actualitzat el 22/03/2019 a les 15:25

L'espoli d'oliveres mil·lenàries s'accelera al Montsià amb la tramitació de la llei per protegir-les

Salvem lo Montsià demana que es decrete una moratòria urgent d'arrencada per evitar "una sagnia"

Operaris preparant les oliveres arrencades prop de la zona del Pou de les Piques de Godall per endur-se-les. | ACN

L'espoli d'oliveres mil·lenàries al Montsià s'està accelerant coincidint amb la aprovació del Parlament, este dimecres, de la tramitació de llei per protegir estos arbres monumentals. L'últim cas detectat es va produir amb l'arrencada de desenes d'exemplars d'una finca veïna de l'àrea d'oliveres mil·lenàries delimitada per la Mancomunitat del Sénia, a Godall. Es té constància també en els últims dies d'arrencades a Ulldecona, la Galera, o la Sénia, entre d'altres. La plataforma Salvem lo Montsià i altres entitats ecologistes reclamen el decret d'una moratòria d'arrencada imminent per evitar "una sagnia" durant les setmanes o mesos que s'allargue la tramitació de la normativa.

Salvem lo Montsià, a través de al seua xarxa d'informadors, ha tingut coneixement en els últims dies de diverses accions d'arrencada d'oliveres monumentals a la comarca del Montsià. L'última, este dijous, a correcuita, en una finca veïna a la zona del Pou de les Piques, que delimita les oliveres mil·lenàries de Godall, i on hi ha l'olivera més antiga del municipi de la qual es van celebrar els mil anys, l'any passat. Amb esta actuació, la plataforma Salvem lo Montsià denuncia que l'àrea ha quedat totalment modificada i no descarten que s'hagen emportat oliveres monumentals que podrien formar part de l'inventari de la Taula del Sénia perquè, per les imatges, superarien els 3,5 metres de perímetre de tronc.

A més a més, l'arrencada d'oliveres monumentals s'ha efectuat en una finca que es troba situada just al costat del jaciment arqueològic romà de la Font de les Piques, inventariat per la Direcció General del Patrimoni Cultural. Els serveis tècnics del Departament de Cultura a les Terres de l'Ebre, que no coneixien prèviament les tasques que s'estaven fent a la zona, han rebut l'avís per part d'aficionats este mateix divendres. Segons han avançat fonts del Departament, es personaran al lloc dels fets per efectuar una inspecció sobre el terreny durant els pròxims dies. El jaciment va ser identificat en una campanya el 2011 i pertany a l'època romana. En el cas que els tècnics detectessen que els treballs per arrencar oliveres han afectat restes arqueològiques o la integritat del jaciment, la Generalitat podria exigir responsabilitats als autors i promotors.

Pressa per una moratòria

Salvem lo Montsià, com ha explicat el seu portaveu Jordi Montforte, té constància que "el moviment espoliador les darreres setmanes ha anat a més". Consideren que el debat de la proposició de llei i l'aprovació de la tramitació, dimecres al Parlament, "ha fet posar les piles als espoliadors" per accelerar en la compra d'oliveres monumentals, mil·lenàries i centenàries. També diferents fonts tenen coneixement que les pressions als propietaris i als pagesos han anat en augment. "S'està pressionant per aconseguir compres exprés i això afavoreix l'especulació perquè després les venen a l'estranger, multiplicant el seu preu", ha lamentat Montforte.

Mentre que la tramitació parlamentària de la llei de protecció dels arbres monumentals a Catalunya és una "gran notícia" per a Salvem lo Montsià, avisen que el problema ara és que, mentre dure el debat de la normativa, les oliveres seguixen sense protecció. "En canvi, en altres comunitats com el País Valencià ens porten dotze anys d'avantatge, amb la llei de patrimoni arbori, i fa que la pressió per aconseguir arrencades la tinguem aquí", ha recordat el portaveu de la plataforma.

Cal, per tant, el decret d'una moratòria urgent. "Veiem que si això no es fa, en les setmanes o mesos que pot durar el tràmit parlamentari, podem patir una sangria d'arrencada d'oliveres mil·lenàries i centenàries i perdrem per sempre un patrimoni molt important", ha insistit. "La realitat és que a diari es veuen passar camions carregats d'oliveres al Montsià", ha dit Montforte.

Des de Salvem lo Montsià també recorden que és important que la protecció de les oliveres monumentals vaja lligada al benefici de la pagesia. Si el sector de l'oli seguix en crisi es facilita l'especulació, per necessitat, i cal que els pagesos "puguen viure dignament" de la seva feina. El món de l'oli o dels cítrics, amb estos preus tan baixos, cada cop va pitjor. Les oliveres monumentals, lligades al paisatge, han de ser el motor per dinamitzar el sector de l'oli i l'oleoturisme al territori", ha defensat el portaveu de la plataforma.

Agricultura nega perill dels exemplars mil·lenaris

Fonts del Departament d'Agricultura neguen que les compra-vendes d'exemplars monumentals mil·lenaris afectin arbres catalogats o inventariats. Els particulars que fan estes transaccions han de comunicar al Departament que els exemplars que es traslladen estan sans i no estan afectats per xylella fastidiosa, un bacteri que pot causar danys greus en una gran diversitat de plantes cultivades, ornamentals i silvestres. És basat en aquest registre que Agricultura descarta que s'hagin arrencat exemplars mil·lenaris en les últimes arrencades que s'han fet a la comarca del Montsià.